



BCU Cluj / **Nr. 9.** Central University Library Cluj

**A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsben Kedden Juliusnak 29-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

B é t s.

Egy két esztendőtol fogva, mind a' rendki-
vül való hosszú telek; mind mas környülállások
miatt annyira meg szükült itten a' tüzelő fa, hogy
fok szegény lakosok, a' kiknek tudniillik feles fá-
nak vételére tehetségek nem vala, nagy szüksé-
get szenvedtek. — Sokán úgy gondolkozván, hogy
a' jövő télen is úgy lehet a' dolog, mint vólt az
el mált két télen, idő előtt annyi tüzelő fát kíván-
ták magoknak szereznii, a' mennyivel gondolták
hogy e' jövő télen bé érhetik. Mások, a' kik az
ilyetén alkalmatosságokat hasznokra fordítani
igyekeznek, gondolván, hogy a' jövő télen nagy

nyereséggel el adhatták a' fát kelletténél is többet vásárlottak, a' melly miatt sokszor perpatvar is támadt a' fa piatzokon.

Az illetén rendeletlenségeknek, és az azok miatt okoztatható rollz következeseknek el távoztatására, e' folyó hólnapnak 23 ikán egy parantsolatot tétetett az ide való Fő Kormányfizek közönségessé, mellyben *leg elsöben* is az adatik elő, hogy tellyességgel semmi oka nints a' Bétsi Publicumnak a' félelmes szorgalmatosságra. — 2) hogy a' hajóknak másfelé való fordítások miatt nem lehetett még eddig annyi tüzi fát ide hozatni, a' mennyi kinek kinek szükséges volna — 3) hogy ennekutanna tsak a' Kormányfizek által adandó irás mellett lehet kinek kinek, minden napon szükségéhez képek tüzi fát venni. — 4) hogy az e' végre ki rendeltetett Commissió, minden napki vévén a' vasar napokat és innepi napokat a' vólt Sz. Lörintz klastromában, dél előtt 3 óratól fogva 12 óráig dél után pedig 4 óratól 7 óráig együtt fog ülni, a' hol a' kinek tüzi fára szükségé leszén, vagy személye szerént, vagy más által meg jelenvén kérjen czedulát magának. — 5) A' ki az ilyen módon engedöött tüzi fát vagy nyereségre másnak el adja, vagy nem magának, hanem másnak engedi, kötelés leszén a' fának hétzteres árrát, büntetés fejében, le fizetni. — 6) hogy azok, a' kiknek vagy számosabb familiájok vagy, vagy mesterségeknek rendes gyakorlások végett több tüzi fára van szükségek, előre adják a' ki rendelt Commissiónak tudtára, mennyi fa kívánatik nékiek hólnaponként és hetenkent, s. a. t.

Közönségessen azt lehet mondani, hogy nem tsak itt, hanem az egész Német Országban, nagy szükségé vagyon a' tüzi fának, és hogy sok helyeken, nevezetessen az *Oldenburgi's Brunsvigiai*

tartományokban, *Hamburgban, Brémában,* 's több népes városokban *Torfal,* az az, gyántas és gyökeres száraz földel és kőszénnel fűtik a' kályhakat. Itten Bétsben is sok kőszénzet lehet már kapni, mellynek mind sebesebb mint tartóbb a' tüze, mint a' leg keményebb fának is, hanem nem minden türheti el a' fagát egéllégének változása nélkül. De ennek el háritására is találtatott már elzköz, t. i. 1) Az olly kályhakat, a' mellyeket kőszénnel akarnak fűteni, úgy meg kell belől tapasztani, hogy leg kisebb nyílás se találtassék azokon olyan, a' mellyenna a' kő szénnek szefze és füstje a' szobába bé mehetne. 2) Azon darab kőszénzet a' mellyel fűtni akarnak, előre tilizta vízzel kell megönteni, és meg száradni engedni. 3) Úgy kell intézni a' dolgot, hogy a' konyhának vagy ajtaján, vagy ablakján a' kő szénnek szefzét a' friss levegőég ki hajthassa.

Egy *Feil* nevü Német Országi tudós *Physicus* a' tüzi fának illy nagy szüksége közt, valamint a' szoba fűtésben, úgy a' fűzésben is egynéhány próbákat tett a' *Tschirhausen* gyújtó tükörével, a' melly, a' mint jól tudják a' Tudósok, a' leg keményebb gyémántot is öfzve olvaiztya két 's három szempillantás alatt, és úgy találta, hogy nagyon meg lehetne a' fát vele kémélleni, de ezen elzköznek meg szerzesére nem minden gazdának volna tehetsége elegendő.

A' népesebb házaknál, nevezetessen a' Vendég fogadóknál, és vendéglő hazaknál a' *Niederlandiai* vas főző kementzekkel is kezdetek már itt élni. Egy esmerős vendéglő gazda, a' kinek főző konyháján 2000 forint árrú fánál több elégett elztendönként, próbát tett ezen *Niederlandiai* vas kementzével, 's azt mondja, hogy most 500 forint árú fával egész elztendön bé éri. En-

nek a' főző vas kementzének négy szegeletű a' formája, két három 's több ajtótskája is vagyon, a' mellyen tudniillik a' benn lévő vas kamarátskakat b⁴ fűthetni. Felső rézzen vagynak azok a' lyukak, a' mellyekbe tudniillik a' tserép vagy réz főző edények helyeztetődnek, és fél óra alatt kevés faval éppen olly jó m-g lehet benne az étkeket főzni, mint a' honyhán rakott rakás tűz mellett 3. s 4. óráig. — Az illyetén vas kementzének nagyságához képest vagyon az árra meg határozva, 3. 4. edel főzésre valót 30. 40. forinton meg lehet venni és 6. 's több elzendeig is lehet v-le élni. — Az illyen főző vas kementzének nagy hasznát lehetne Magyar Országban az olly környeeken venni, a' hol vagy igen szuk és drága a' fa, vagy tellyellegel semmi fat nem lehet kapni.

Frantzia Respublika.

A' *Párisba* vitetett Cs. K. Gen. *Zach* szabadon jár ott, és szokott forma ruhájában, óldal fegyverével és a' *Maria Theresia* vitézi Rendjének tzi-merével fel ékesítve gyakorta mutattya magát a' közönséges helyeken. Mindenek olly betsüllettel viseltetnek eránta, a' minémüre az illy nagy vitéz érdemes.

E' folyó *Julius* 13-ik napján nagy mise mondatott a' Párisi fő templomban azon győzedelemnek meg halálása végett, a' mellyet a' Frantzia reserva 'ármádia *Junius* 14-ik napján szerzett magának Olász Országban. Ugyan ott közönséges áhétatofflag tartatott a' régen sziv szakadva óhajtott békeffég meg nyérése végett. — A' következő napon énekes mise mondatott a' *Marengo* tsatában el esett *Desaix* Generálisért, a' *Junius* 8-ikán, Bavariának *Neuburg* nevezetű városa mellett történt batallióban meg öletett ek.

ső Frantzia Granatérosért, *Latour d'Auvergne* Kapitányért, és több Olasz 's Német Országokban el hűlött Francia vitézekért. Ez az az első Fr. Granatéros, a' ki 1797 ik esztendőben igen vitézi módon viselte magát *Bonaparte* fő vezérlése alatt Olasz Országban, a' ki ötet is egynehányszor meg mentette a' veszedelemtől, és a' ki fő Consulsagra lett emelése után hozzá levelet irt, 's azt kívánta, hogy tovább is szabad legyen nékie a' Fr. armádiánál szolgálni. A' miut Párisból felőle irnak, *Bretagnának Pontivy* nevű helységében szüetett, és 50 esztendő volt ő, a' mellyekből 33 esztendeig szolgált fegyverével hazájának, nagy tudományjal, és ügyességgel, melyek kákat is adott ki, nevezetellen az úgy nevezett *les Origines Gauloises*, az az, a' régi Galliereknek eredetéről írott könyvét. A' táborban is mindenkor könyveket hordott magával. A' midőn a' Pyrenéusi Fr. armádiánál szolgált volna, 20-szor is által meg által furdalták a' golyóbisok, a' kalapját és köpönyegjét, de magának soha sem ártottak, mellyre nézve azt költötték róla katonapajtásai, hogy ő valósággal meg tudja a' golyóbisokat igizni. Minden hadi tanácsokban jelen kellett nékie lenni, és noha Generális szolgálatozott, de még is mindenkor köz granatéros kívánt meg maradni. A' Spanyol Országgal kötött békekellég után, hazajába kívánván utazni, az Anglusok fogságába esett, és semmiféle fenyegetődzések alatt is le nem tette a' nemzeti kokárdát; végtére ki váltatott a' fogságból. Az el múlt esztendőben General *Massena* fő vezérlése alatt *Helvétziában*, most utollyára pedig a' *Moreau* armádiájánál szolgált. Kapitányi zsóldjából is igen mértékletesen élt, leg kedvesebb eledele a' tej volt. Mind erre, mind vitézségére nézve amaz igen híres Fr. Királyi héroshoz *Turenne*hez hasonlított.

Ennek a' küönös embernek haláláról illyetén jelentést küldött a' Fr. Rénusi ármadiának General Kvártélymestere, Gen. *Desolles*, a' mostani Fr. hadi miniszternek *Carnotnak* Junius 30-dik napján: „Azon rendkívül való véres ütközetben, a' mely Junius 28-ikán a' *Neuburg* előtt fekvő tetőkön történt, a' Fr. Republikának első Granatírosa *Latour d' Auvergne* el esett; mindnyájan eleven érzékenységgel érezzük halálat. A' midőn tserfa- és borostyán ágakkal bé fedett teste azon a' helyen, a' melyen meg holt, eltemetett volna, egyetlen egy katona sem vólt az ármadiánál, a' ki meg ne könyvezte volna őtet. — Ugyan akkor meg fordítván egy granatíros holt testét, úgyis Central Helytartásági Könyvtárjához helyheztetni, a' mint ő mindenkör az ellenség előtt állott. Ennek az érdemes vitéznek emlékezete, a' ki nagy példát hagyott maga után minékünk, sok ideig fog a' Frantzia katonaság szívében élni s, a. t.

A' Rénusi egész ármadiánál illyenképen hirdettette ki, Julius 1-ső napján az ő halálat, a' nevezett General Kvártélymester: „*Kedves pajtásim!* A' vitéz *Latour d' Auvergne* igen dicsőffeges halálra talált azon viadalban, a' mely Junius 28-ikán a' Neuburgi tetőkön köztünk, 's ellenségeink közt történt. Ennek a' Francia Republika első Granatérosának egy lántsa szúratván a' szívében keresztül, le esett. Még akkor is, midőn már közelgetett volna életének végső szempillantásaihoz, haldokló szemekkel nézte az ellenség futását, 's örömmel holt meg. Azok a' katonák, a' kik előtt ő olly gyakran viaskodott, kötelesek meg a' gyászolni és tsudálni őtet. Ahozképest ezeket rendeli a' fő vezér; 1) Az egész ármadiánál, minden granatéros kompániáknak a' dobjaik, har-
~~mad~~ napig fekete fátyollal legyenek bé borítva,

- 2) A' meg, hóltnak ez a' neve: *Latour d' Auvergne*, irattallék fel azon 46 ik brigáda laistromának eieire, a' mellynél ő szabad tettzése szerént szolgált, mindenkor üressen maradjon az ő helye.
- 3) Az *Obernhausen*en túl lévő tetőkön, azon a' helyen, a' hol *Latour d' Auvergne* meg hólt, emlékeztető oszlop emeltesen sirja felett. A' 46-ik fél brigáda vezérjének *Forti* polgarnak hólt teste is, a' ki minekutánna tsudát mivelv volna viaskodásában, ő mellette meg hólt, ott temetődjék el.
- 4) Ez a' virtusoknak és valóságos vitézségnek ajánlatott emlékezet oszlopa bizattalék a' minden tartományokbeli vitézeknek gondviselésére.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' mostani! Frantzia Igazgató Párisi Kormány-
szék 6000 emigránsokat akar abból a' fatalis laistromból ki törteni, és azoknak, a' kik fegyvert nem fogtak hazájok ellen, szabadtságot engedni a' vissza térésre. Már is számos ki költözött párok térnek oda vissza, 's önként alája vetik magokat a' Respublika törvényeinek. — *Barras* Ex-Director hamis mammonjával együtt Spanyol Országba ment lakni. — A' meg hólt *Desaix* Generálíst 2 ik *Bayard*nak, és minden felénkség, 's ótsárlás nélkül való hérosnak nevezték a' Párisi Zsurnalísták.

Juliusnak 14-ikét, mint a' Frantzia democratica Respublika alkotásának emlékezetes napját, igen fényes pompával inneplették meg a' Párisiak. Dél tájban a' Conzulok, a' ministerek, a' Status Tanátsosok, és minden fő kormányshékhez tartozó személyek az Invalidusok házának nagy palotájába öszve gyűlvén, az alkalmatosság-hoz képest különös orátiót mondott a' Francia belső dolgokra ügyelő miníster *Bonaparte Luwian*. Ezt a' gyűlést külömbkülömbféle muzsika

szerfzámoknak pengései, és páriota éneklések re-
kefztettek bé. Annak végződése után, az első
Conzul az Invalidusok corpusát mufrálta, sötöt
közülök emlékeztető pénzel meg ajándékozott.
— Dél után, a' Márs mezején, az idei táboroz is-
ban nyert hadi tzimerek függesztettek fel, a' hol
és a' melly alkalmatossággal a' Párisi garnizon,
és az Olafz Országból vissza tért Conzularis test-
örző sereg paradiroztak. Estére egész Páris vá-
rosa meg yólt világositva.

A' Madritti Kir. udvar azon iparkodik, hogy
a' következendő békeesség kötés alkalmatossággal
tágasabb birodalmat szerezhessen Olafz Országban
a' Fő Kir. Kormányzók eszközés által, a' Pármai
uralkodó herczegnek. — Julius 12 iken gyüllést
tartvan a' Párisi Status Tanátsosok a' Fő Conzul
előüése alatt, a' hadi fenyték meg jobbitására,
az ármádiák táplaltatására, és az árvaságra ju-
tott katona gyermekeknek jövendöbéli nevelteté-
sekre nézve, lok jó és hafznos intézeteket kívántak
tenni.

A' Fő Conzultól vissza állitatott Francia
Tudósok Társasága kéttzer tartott már gyüllést.
Az elsőben tsak öten voltak a' régi tagok köz-
zül jelen, ugymint *Ducis*, *Suard*, *Morellet*, *Tar-
get* és *Boufflers*. A' másodikban *Saint-Lambert*,
és *d'Aguesseau* is meg jelentek. Azt a' jelentést tet-
ték, hogy a' vérszopó *Roberspiere* által el rontatott
Francia tudós Társaságnak tagjai között még
17 en vagynak Párisban es másutt életben, s egy-
szersmind azt végzették, hogy mindenik meg fog
a' Társaság laistromában tartatni, a' kik közül
yalók *Rohan* és *Maury* Kardinálisok is. Azután
15 új tagok candidáltattak, ezek közt vagynak a'
Fő és a' harmadik Conzul, a' külső és beisó dol-
gokra ügyelő Fr. ministerek, *Roederer* és *Devais-
nes* Status Consiliariusok, *Laplace* Senator, *Da-
cier*, *Fontanes* és mások, a' kik mindnyájan bé vé-

tetődtek. Már is 35-re megyen a' tagoknak a' száma, következésképen tsak 5 héjjával vagynak még.

A' fellyebb említett Ex-Director *Barras* 150 ezer liveren adta el a' maga *Grosboisi* jószágát, a' melly a' *Provenci* herczegé (a' mostani XVIII. Lajos Királyé) vólt ennekelötte. A' mióta minden jó gondolkozású ember meg esmérte a' 18-ik *Fructidóri* revolutiónak ártalmas vóltát; a' mióta kiki borzadáással emlékezik a' szabad tettés szerént való deportatióinak alkotmányára, a' sok hazajokból ki üzetett, és számkivetésbe küldetett jó lakosokra, és ösi örökségeiknek el raboltatására, a' több efélékre nem tsak jó szemmel nem nézhetik az Ex-Directoro- at, hanem világosan átkozzák őket, 's egy átallyában nékiek tulajdóják a' Fr Republikán eddig meg történt szerentsétlenségeket. Ez az oka, hogy *Barrás* hazajából ki takarodott; kétség kívül több Ex-Director társai is fogják az ő példáját követni,

Olasz Ország.

Róma várasának mostani Commendánsa Nápolyi Kir. Generál *Naselli* azt hirdettette ki a' múlt Junius hólnapnak a' végén, hogy jelen vagon már az időnek az a' szerentsés pontya, a' mellyben az ő Fels. Királya *IV. Ferdinand* Pápa Ő Szentségének *VII Piusnak* a' kegyetlen ellenség kezétől meg mentett Statusait vissza adhatya. Ahozképeft ő, tudniillik General *Naselli* Fels. Királyának parantsolatjából, az eddig általa viselt fő kórmányt *Albani*, *Roverella* és *Somaglia* Kardinálisoknak, a' kikre tudniillik, ő Szentsége Rómába leendő vissza téreséig, az uraikódáft bizta vala, által adja, és hogy az őrizetben fekvő Nápolyi katonaságnak Commandojánál egyebet magának meg nem tart, a' melly tovább is ott fog

máradni, nem tsak azért, hogy azon váraft az ellenség intselkedéseitől védelmezze, hanem hogy az ő Szensége szemelyét is meg őrizze, és állandóul fenn tartsa a' köz tsendességet, és jó rendeket. De mennyi ideig, meg nem határozza ezen hirdetményében. *Beneventot*, és *Ponte-Corvot* még most ki nem botsáttya a' Fels. Nápolyi Király maga kezéből.

Junius 21-ikén *Ankonában*, 23 ikán *Loretto-ban* vólt Pápa ő Szensége. Az elsőbbe való bé menetelének alkalmatosságával, a' nép ki fogvan hintajából a' lovakat, maga húzta bé fok örvendő kiáltófok közt a' városba, mellyen a' könnyűhúllatásig meg illetődött ő Szensége. A' fok harangok zúgása és a' gyűlési versőgyásabratát Chilig lehetett egymás szavát hallani. — A' püspöki palotába való bé szallásakor az ott lévő Cs. és Kir. katonaság paradirozott. Rómába Julius 3-ik napjára váratott ő Szensége, 's oda is érkezett alkonyodáskor.

A' *Majlandi* proviforia Kormányfészék azt végzette 24. Jun. gyűllésében, hogy azon városnak leg szebb piaczan egy gránit köből fāragott ofzlop emeltődjék fel, mellynek egyik oldalára *Bonaparte* Fő Conzulkan azon beszédje, a' mellyet ő November 10-ikén 1797-ik esztendőben küldött a' Cisalpinai Respublikához, és a' mellyben azt igitte hogy azt védelmezni meg nem szünik; a' második oldalára pedig a' *Marengói* batallia, és az azt követett Conventió metzsettsenek fel.

Julius 5-ik napján azt végzette ez a' proviforia Kormányfészék, hogy ezen Respublikának minden előbbi törvényei és rendelései tétetődjenek előbbi hathatóságokba, ki vévén azokat, a' mellyek vagy a' közönséges finantziát, vagy a' rendkívül való adót tárgyazzak, és azokat is, a' mellyek a' *Catholica* vallást és az egyházi szemellyeket illetik. Ezek azon állapotban fognak hagyat-

tatni, a' mellyben voltak Aprilis havában 1796-ik esztendőben. Azok, a' kik ennekelötte nationális jószágokat vettek magoknak, de a' hadi dolgoknak meg fordúlása után azoktól meg fosztattak, tetettségnek azoknak birtokokba vissza, ki vévén azokat, a' kik törvénytelen úton módon jutottak az illyetén jószágoknak birasához.

Bologna városából, Junius 28 ik napján, reggel marsiroztak ki a' Cs. Kir. seregek. Dél után 3000 Frantzia katona marsirozott oda bé General *Meunier* vezérlése alatt. — Ellenben *Ferrara*-ban és annak környékén Austriai katonaság foglenni a' *Melas* és *Berthier* Generalisok közt végbe ment conventio szerént, mellyről mingyárt tudósította is *Melas* Generalis a' *Ferrara*i Magistratust, kinek rendelkezésből, 6000 ember fog oda őrizetbe menni, 4000 a' várba. E' mellett egy 2000 sebes katonákra való ispotály is fog ott felállítatni. Azon batteriáknak készítésében, a' melylyeket a' Császári seregek a' Pó hídjának innenső és túllő részén, *Lago Scuro* mellett építeni kezdettek, 1500 parasztok foglalatoskodnak. A' Római Statusból is mind kiköltöznek a' Cs. Kir. seregek, ki vévén *Ankonát*, a' holtovábbá is meg fognak maradni.

Német Birodalom.

A' Chalonai emigralt Franczia Püspök, a' ki néhány esztendőtol fogva Hamburg városában élt, egy *Clermont Tonnere* nevü Frantzia Gróffal együtt Rómába menni készülnek. *VII. Pius* Pápának, mint vér szerént való rokonjoknak meg látogatására, mivel ez a' Clermonti Grófi familia Franciaországban, és a' Grófi Chiaramonti Haz Olaszországban egy törzsöktöl vették eredeteket.

A' Regensburg mellett körül belöl táborozott Fr. seregek, nagy részént a' Svéviai kerületben,

nevezetesen a' Württembergi Herczogségben fog-
nak cantonirozni. — — — A' fegyvernyug-
vásról való alkudozás, e' folyó hólnapnak 10 iké-
től 14-ikéig tartott B. Kray és Moreau fő vezé-
rek közt, és ez egy atályában azon vólt, hogy
Ulmá és *Ingolstadt* adattassanak nékie által; de
B. Kray is álhatatos vólt fel tetelében, és egyfze-
riben olly positiót vett ármadiájával, a' melly
által egyessézet szerzett magának a' Tirolisban
és Olafz Országban táborozó Cs. K. seregekkel.
Végre Julius 14 ik napján, estéli 5 órakor állita-
tott meg a' fegyvernyugvás, mellynek ki hirde-
se végett, a' következett napon 30 kurir küldet-
tett el a' Cs. Kir. és Frantzia seregekhez.

Erről a' fegyvernyugvásról semmit sem tud-
ván az *Ingolstadt*i erőllégben lévő Cs. K. katona
örizet, Julius 17-ikén a' Frantziákra ki tsapott.
Eléggé kiáltozták ezek azt, hogy fegyver nyug-
vás vagyon köztök; de amazok vagy nem ért-
vén, vagy hadi fortélyra magyarázván kiáltozá-
sokat, rajtok mentek, és 3 órani földre nyomták
öket hátrább; a' midön számos Fr. lovaslág men-
vén az utólsóbbaknak segítségekre, tromfal ütöt-
ték a' tromfot vissza.

A' Bavariában táborozott Fr. seregek köz-
zül, számos gyalogság, lovaslág, és ártilléria mar-
sirozik, a' mint *Donaupörth*ből Julius 18 ik nap-
jára iratik, ottan keresztül a' Württembergi Her-
czogságba.

A' Cseh Országban lévő Fr. hadi foglyok
közü, mintegy 40 nen el szökvén, Berlinbe men-
tek, a' hol az ott lévő Fr. követtől, Bournouville
Generáltól passzult és úti költséget nyervén,
hazájokba mentek vissza.

Északi Amerikai Respublika.

Ez a' 13. egyesült tartományokból álló, és
nagyon virágzó köz Társaság, példa nélkül va-

ló hamarsággal nevedik, Ennekelötte 10 ez-
tendővel 4 milliom lélekre ment annak az ö né-
pessége, az el múlt 1799-ben pedig már 5 millió-
ra nevedett. Amabban, t. i. 1790-ik ezstendö-
ben 30 millio höld szántó földre ment annak mi-
velhető földje, 1799 ben pedig már 37 millióra.
— Amabban 600000 fegyvert fogható lakosai
váltak ezen Respublikának, ebben pedig 900000.
— Éz előtt 10 ezstendővel 25000 főre ment a'
matrozoknak, az az, a' hajós legényeknek a' sza-
ma, most pedig szüntelen nevededven tengeri ke-
reskedések, 70000-re megyen. Hogyha tovább
is így fog azon Respublika nevededni, 20 ezsten-
dő el telése után, a leg népesebb, és natalma-
sabb Európai Birodalommal fog vetélkedni.

Nagy Britannia.

Fox Ur, mostani maganoffagában, Anglia Or-
szág hiltorijának irasában foglalatoskodik, melyet
1688-ik ezstendön kezdett, a' hól tudniillik *Hume*
azon munkának további folytatásától meg szünt
vala. Ebben a' munkajában Angliának, más Eu-
rópai Statusok eránt való relatiojat, még azok-
ban az ezstendökben is, a' mellyekben ö, mint
első miniller, és Parlamentalis tag különös játékot
jádzott, fogja *Fox* Ur le írni.

Elegyes Dolgok.

A' 12 ik századtól fogva, most 23 ikszor ha-
dakozik Anglia Frantzia Ország ellen. Az 1161-ik
ezstendöben kezdődött háború 25; az 1201-iki
15; az 1224-iki 19; az 1368-iki 52; és az 1422-iki
49 ezstendöket tartott; és így 684 ezstendök alatt
442 ezstendöt Francia Orzággal békeességben élt,
242 ezstendöben pedig hadakozott Anglia. — A'
Fels. Svéciai Király, a' múlt Junius hólnapnak

13-ikán Hamburgot meg látogatta, és minckutánna mind ezen váraft, mind Altonat, és ezeknek mulató helyeit meg szem élte volna, a' következt napon reggeli hetedfél óraker onnan tovább utazott. — Az Orleansi ifju hercezek, édes anynyoknak látogatására Spanyol Országban *Barcelona* városába mentek. — *Brüsszelben* 3. pompás hintó kézfitetet a' Fő Conzul számára. — A' St. Cloudi polgári előjárók egy instantiat adtak bé a' Párisi Fő Kormányfőnek, mellyben azt kívánták, hogy az oda való volt Királyi kastély a' Fő Conzulkan ajándékoztassék. Az ezen dolognak meg vizsgálására ki rendeltetett *Commissio* fogja az *Université de Chevalier Coigny*, XVIII. Lajos Királynak Frantzia Országban való titkos miniserje meg fogattatván a' Policia miniser parantsolatya szerént, a' *Tempeli* fog házba tsukatott. — I. Pál Orosz Császár rendelése szerént minden Birodalmaiban lévő Frantzia emigransoknak ki kell onnan költözni. — Ezen parantsolat alól még a' Frantzia hercegek sem vétődtek ki. — A' Párisban lévő Amerikánusok Julius 4-ik napján inneplették meg hazájok szabadtságának, és mástól való nem függesének emlékezetes napját. Az e' végre kézfitetett vendegségben Generál *Lafayette* is jelen volt. A' Fő Conzul egellégéért, a' Frantzia és Amerikai Respublikák közt helyre állitatandó egyességért, a' *Marengói* győzedelemért, és a' közönséges békeségnek meg nyeréséért számos poharak üresítettek ki. — A' Dünkerkai kikötő helyben lévő egyesült Franczia és Belga eskáder valamelly titkos expeditióba való menetelre rendeltetett ki. — Franczia fő vezér *Moreau* 3 millió liver contributiót vetett a' Würtembergi herczegségegre. — Az északi Amerikai Respublika fundalójának, néhai Washington Generálnak Özvegye 5 0 dollardot fizetett a' nékie postán küldetett condolealó le-

velekért, melyre nézve azt végzette az Amerikai Congressus, hogy hólta napjáig minden levelét ingyen küldhesse és vehesse. (Egy *dollard* 6 garatt telzen Amerikában). — Polgár *Garnerin* igen híres Párisi *Aerostata* egy olly levegő égben repülő hajót készített a' Fő Conzul tiszteletére, melynek 78 lábnyom a' magassága, 's 48 lábnyom a' diameterje. Ennek a' hajót vivő golyóbisnak formája egy oszlópokon álló templom fog lenni, és azok közt a' régi pogány isteneknek képeik lesznek. — A' *Dijoni* második reserva ármadia 65000 emberre fog szaporittatni. — A' Párisi Országlo szeknek leg újabbi rendelése szerént, minden Francia ármadiának győzedelmével *Páris* városának közönséges helyein fog ki hirdetődni, még pedig, ha azoknak hire éjjel érkezik oda meg, szövétnekek világánál fog fel olvastatni. — A' Párisi Tribunatus Julius 4-ik napján tartotta a' meg holt *Desaix* Generál szomorú innepét. Az ezen alkalmatossággal mondatott órátiók nyomtatásban is ki fognak adatódni. — A' *Lyon Bellecour* nevezetű mulató helynek, melyet ennekelőtte a' *Roberspier* alatt oda küldetett *Commissarius Couthon* rontott el, most pedig a' Fő Conzul újra meg fog építtetni, *Bonaparte* nevet adtak az oda való lakosok. — Azt írják, hogy Egyiptom vissza adására nézve újobban alkuba botsátkozott volna *Kleber* Fr. Generális a' nagy vezérrel. — *Minthogy* a' *B. Kray* és *Moreau* Fr. fő vezér közt ökölletességre ment fegyvernyugvásban az is meg volt határozva, hogy a' Cs. K. ármadia a' Duna bal partján, a' Fr. ármadia pedig annak jobb partján telepedjenek le, tehát *Regensburgot* is a' Francziák foglalták el. — Az oda bé ment Fr. katonaságot General *Grenier* comandirozza. Ennek az ő rendelése szerént minden köz katonának $\frac{3}{4}$ font hús, $1\frac{1}{2}$ font kenyér, hozzá való helykes vetemény, vagy zöldtség, és egy kantsó

fer adatik naponként. — Az Olasz Országai Cs. K. ármadiának General Quartélymestere Gen. Zach, a' *Marengói* ütközet alkalmatosságával Fr. fogságba esvén, Párisba vitetett. — *I. Pál* Császár semmi némű Anglus portékát nem enged a' maga birodalmába bé vinni. —

* * *

A' selyem eresztő bogarákat tenyésztető, és selymet készítő Magyar Országai lakosokra nézve való Híradás.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tekint. Heves Vármegyében, nevezetesen *Eger* városában lakó Erd. kereskedő *Barchetti József* Ur, minden azon környéken, sőt a' tavolabb fekvő helységeken lakó, és selyemmel bányó gazdáknak is kívánnya általunk tudtokra adni, hogy ő minden órában kész leljen, a' maga város közönséges háza alatt lévő boltjában a' durva és még egészen el nem készült selymet, annak minéműségéhez képest, az alku szerént, megvenni. Egyfzersmind kéri alázatossan a' földes Uraságokat, a' helységbeli papokat, hivatalosokat, és gazdákat, hogy ezen Magyar Hazánk igen hasznos productumának mivelésére, az alattok valókat, tulajdon példájok által is felserkenteni, 's a' jelenvaló híradást tudtokra adni méltóztásának, melly által nemtsak magoknak és ő néknek, hanem az egész Magyar Hazának használni fognak.



D. D. S.